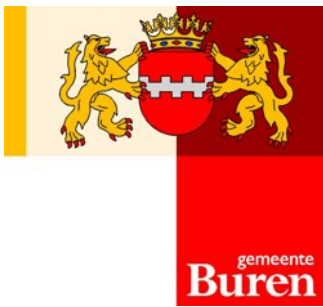

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.037047/D.105839
behandeld door: M.H.J. Anker-Wammes
bijlage(n):
onderwerp: Zienswijze Actualisatieplan 9
omgevingsverordening inzake
drinkwaterreserveringsgebieden

Maurik, 30 november 2021

Geacht college,

Middels deze brief willen wij ons bezwaar inbrengen omtrent het voornemen van de Provincie Gelderland, in het **Ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV en MER Gelderland**, om het gebied Betuwe-West-Buren, tot Drinkwaterreserveringsgebied te maken.

Wij onderschrijven het belang voor een goede drinkwatervoorziening, voor nu en in de toekomst. Wij zien echter ook een aantal negatieve consequenties. Deze consequenties hebben betrekking op:

- de gevolgen voor de warmtetransitie binnen onze gemeente: als bodemenergiesystemen zoals WKO dieper dan 60 meter niet meer mogelijk zijn, kan mogelijk een aanzienlijk deel van nu nog mogelijke kansrijke projecten in het kader van de warmtetransitie Buren niet meer worden gerealiseerd;
- op de impact op de sectoren fruit- en laanboomteelt;
- en op de administratieve lasten voor onze inwoners en ondernemers: meldingsplicht voor alle ingrepen in de bodem dieper dan 3 meter vraagt extra tijd en geld van initiatiefnemers.

Bovendien maken wij ons zorgen over het feit dat de tijdelijkheid van de reserveringsgebieden niet is geborgd. Daarom dienen wij deze zienswijze in. Hieronder gaan wij nog wat dieper in op de hierboven aangehaalde zorgen. Waar mogelijk doen we meteen een voorstel tot verbetering van de verordening.

Wat is uw voornemen?

We constateren dat op een groot deel van de gemeente Buren de aanduiding 'drinkwaterreserveringsgebied' is opgenomen. Uit de bijbehorende regels en toelichting concluderen wij dat het onder andere verboden is handelingen te verrichten waardoor de beschermende werking van de bodemlaag wordt of kan worden aangetast. Binnen de grenzen van onze gemeente ligt de relevante beschermende kleilaag op een diepte van circa 60 meter onder maaiveld. Dat betekent dat activiteiten waarvoor dieper in de bodem wordt geboord in het geheel niet meer zijn toegestaan. Denk daarbij aan geothermie en warmte-koude-installaties of andere bodemenergiesystemen waarvoor dieper wordt geboord dan de beschermende kleilaag. Voor alle verstoringen dieper dan drie meter wordt een meldingsplicht ingevoerd en gelden algemene regels ter voorkoming van verontreiniging van potentieel drinkwater.

Onze zorg: warmtetransitie

Naast het beschikbaar houden van voldoende drinkwater is het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving vóór 2050 een andere grote maatschappelijk opgave waarvoor we als gezamenlijke overheden aan de lat staan. Onze Warmtetransitie Buren 2022 – 2024 is door het college vastgesteld en wordt door de raad ter vaststelling behandeld op 7 december aanstaande. Met de voorgestelde regels en de voorgestelde omvang van het drinkwaterreserveringsgebied zijn bodemenergiesystemen zoals WKO dieper dan 60 meter niet meer mogelijk. Dan kan een aanzienlijk deel van nu nog mogelijke kansrijke projecten in het kader van de warmtetransitie Buren niet meer worden gerealiseerd. Daarbij is onze uitgestrekte gemeente mede op die systemen aangewezen door de afwezigheid van grootschalige restwarmte etc. Bodemenergiesystemen zijn dan ook een van de meest kansrijke oplossingen om de bebouwing in onze uitgestrekte gemeente aardgasvrij te maken. Zo is er inmiddels één initiatief in een Burens kern in het betreffende gebied. Ook zijn er ongetwijfeld particulieren die denken aan een individuele warmte-oplossing voor hun woning.

Verzoek tot verbetering

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u de volgende verbetervoorstellen bij vaststelling van het actualisatieplan mee te nemen. Of hier eerst nader onderzoek naar te doen alvorens tot vaststelling over te gaan.

1. Houd de termijn van de reservering zo kort mogelijk. En borg de tijdelijkheid van de reservering in de verordening zodat de beperkingen niet langer dan nodig van toepassing blijven. Door een termijn aan de regel te verbinden wordt bovendien de urgentie om tot een oplossing te komen benadrukt.
2. Pas de begrenzing van het reserveringsgebied aan zodat ten minste de kernen met een omliggend gebied, die in het door u voorgestelde reserveringsgebied liggen, geen onderdeel meer van het reserveringsgebied zijn. Over de exacte begrenzing gaan we graag alsnog met u in overleg.
3. Onderzoek de mogelijkheid voor maatwerkoplossingen voor initiatieven die in het resterende reserveringsgebied liggen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan (agrarische) bedrijven die ook een belangrijke opgave hebben in de warmtetransitie.

Onze zorg: toekomstbestendigheid fruitteelt- en laanboomsector

Voor Buren is de fruitteelt en laanboomteelt een belangrijke sector. Het genoemde gebied is een zeer belangrijke locatie voor het telen van appels, peren en laanbomen. Wanneer een duurzame en rendabele fruit- en laanboomteelt in deze gebieden niet meer mogelijk is, heeft dit grote impact. Niet alleen op de telers, maar met name op het totale fruit- en laanboomcluster van Gelderland en zelfs heel Nederland.

Uit onderzoek uitgevoerd door NEA is in 2007 al onderzocht dat het fruitcluster in Rivierenland goed is voor bijna een half miljard aan economische clusterwaarde, een werkgelegenheid van ruim 6600 arbeidsplaatsen, bijna 30% van de Nederlandse fruitteelt en ruim 60% van de Nederlandse fruithandel gaat door ons gebied. De totale tuinbouw in Greenport Gelderland (dus fruit samen met laanbomen, glastuinbouw en paddenstoelen) is zelfs door BCI en LEI (in opdracht van de Provincie, 2011) benoemd tot 2e tuinbouwgebied van Nederland.

De bijdrage aan economie, werkgelegenheid en aankleding van het landschap maken onder andere fruit en laanbomen in Rivierenland een sociaal-economisch speerpunt. Dat hebben de gemeenten, samenwerkend in Regio Rivierenland, ook al vele jaren erkend door agribusiness als één van de drie speerpunt-economieën van de Regio te benoemen, en zelfs de regiobranding aan te passen tot 'Fruitedelta Rivierenland'. Wij zijn van mening dat met het aanwijzen van de drinkwaterreserveringsgebieden in het Rivierengebied het fruit- en laanboomcluster op slot gaat, met alle sociaal-economische effecten van dien.

Verschillende belangenorganisaties in de fruitsector hebben aangegeven ook een zienswijze in te dienen. De reserveringsgebieden vormen een bedreiging voor de sector waar wij als dé fruitgemeente van Nederland veel waarde aan hechten. Wij roepen u op om samen met de fruitsector tot een oplossing te komen die zowel het belang van bescherming van drinkwater als het belang van de (innovatie in de) fruitsector dient. Daarnaast verzoeken we om de tijdelijkheid van de reserveringsgebieden te borgen, zodat ondernemers weten wanneer ze zekerheid krijgen over de definitieve drinkwatergebieden.

Onze zorg: woningbouw

Ook gemeente Buren ziet zich gesteld voor een grote opgave als het gaat om het toevoegen van woningen. Een belangrijk onderdeel daarbij is de sociale sector. Graag vragen wij uw aandacht om kostenverhogende maatregelen en maatregelen die de snelheid van bouw belemmeren zo veel mogelijk te vermijden. Dat geldt ook voor het nu opgenomen zoekgebied. Wij zien graag dat activiteiten ten behoeve van woningbouw (zoals ook heien) niet vergunning plichtig zijn. Het gaat daarbij om zowel initiatieven in de bestaande omgeving (zoals herstructureringen) als om uitleggebieden. Onze voorkeur gaat er dan ook naar uit dat u de kernen in de gemeente Buren en de daarbij gelegen potentiële uitleglocaties niet opneemt als zoekgebied, dan wel dat u de belemmeringen die het zoekgebied heeft op nieuwbouw en herstructurering van woningbouw beperkt door deze uit te sluiten van een vergunningplicht te laten zijn. Een overzicht van onze kernen en de mogelijke uitleglocaties vindt u in onze ontwerp-omgevingsvisie:

https://pdc.buren.nl/wp-content/uploads/2020/01/Buren_Omgevingsvisie_WCAG_F02.pdf

Onze zorg: administratieve lasten

Het opnemen van een meldingsplicht zorgt ervoor dat voor veel activiteiten een extra administratieve handeling moet worden verricht. Dit kost initiatiefnemers extra tijd en geld. Wij hechten er waarde aan de administratieve lasten niet onnodig te verzwaren. De voorgestelde regels hebben tot gevolg dat voor elke heipaal binnen het reserveringsgebied een melding noodzakelijk is, we vragen ons af of dit noodzakelijk is.

Verzoek tot verbetering

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u de volgende verbetervoorstellen bij vaststelling van het actualisatieplan mee te nemen. Of hier eerst nader onderzoek naar te doen alvorens tot vaststelling over te gaan.

- Neem een aantal veelvoorkomende, maar risicoloze activiteiten op waarvoor geen meldingsplicht geldt. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan het aanbrengen van heipalen tot 20 meter boven de beschermende kleilaag;
- Ga terughoudend om met het stellen van maatwerkvoorschriften, doe dit alleen als het strikt noodzakelijk is.

Tot slot

We vertrouwen erop dat onze zienswijze voldoende duidelijk is en dat onze verzoeken tot verbetering verwerkt kunnen worden bij de vaststelling van de negende actualisatie van de omgevingsverordening. Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Marina van den Anker (manker@buren.nl).

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Buren,
de secretaris, de burgemeester,

M. van Dalen MSc

J.P.M. Meijers